

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200645
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5820200645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o toho času plnoletého V. Q., nar. XX. XX. XXXX, o maloletú M. Q., nar. XX. XX. XXXX a maloletú M. Q., nar. XX. XX. XXXX, všetci bytom ako matka, maloleté deti zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov: matky - M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. č. XXX, a otca: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, právne zastúpený: JUDr. Martin Benický, advokát so sídlom Y. W. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 7P/9/2020-141 z 01. júla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným okresnému súdu dňa 27.03.2020 a doplneným podaním z 11.05.2020 domáhal zníženia výživného tak, že bude povinný prispievať na výživu detí sumou 30 eur mesačne na každé z nich. Svoj návrh odôvodnil podstatnou zmenou pomerov u jeho osoby. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/120/2019 z 04.02.2020 mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne a aktuálne ho čaká nástup do výkonu trestu odňatia slobody. V dôsledku tejto skutočnosti nemôže pracovať ani vycestovať za prácou. Uviedol, že od konca roka 2019 nepracuje, chcel ísť pracovať do zahraničia ako stavbár, ale kvôli tomu, že bol odsúdený, to nie je možné. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu kvôli šíreniu Covid-19 sa mu neporadilo nájsť ani žiadnu brigádu v mieste bydliska a okolí. Na akékoľvek výživné, ktoré bude platiť, si bude musieť požičať finančné prostriedky.

2. Okresný súd vychádzajúc z ust. § 78 a § 75 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh otca nie je opodstatnený, pretože nebola preukázaná taká zmena pomerov, pre ktorú by bolo potrebné rozhodnúť o zmene výživného. Na argument otca, že stratil možnosť zadovážiť si príjem z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody neprihliadal. Uviedol, že otec sa svojim úmyselným konaním zbavil možnosti riadne si plniť vyživovaciu povinnosť. Vychádzal z toho, že odsúdenie otca sa týkalo trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, pričom poškodenými boli jeho deti a ich matka. Pokiaľ otec maloletých detí zrušil živnosť, z jeho výsluchu vyplynulo, že v zimných mesiacoch nemal prácu, čo možno vzhľadom na oblasť stavebníctva, v ktorej otec podnikal, považovať za bežný jav. Otec zrušil svoju živnosť až dňa 02.04.2020, keď ako sám uviedol išiel na súd a očakával, že bude odsúdený. Pokiaľ by dôvodom na ukončenie živnosti mal byť nedostatok práce ako sa to snažil prezentovať zástupca otca, tak by svoju živnosť otec prerušil už skôr. Okresný súd ďalej prihliadal na to, že otec

nevysvetlil, prečo sa do evidencie uchádzačov o zamestnanie zaevidoval až 21.04.2020, t.j. viac ako 2 mesiace po ukončení živnosti. V závere odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd konštatoval, že otec maloletých detí má aj objektívne možnosť zadovážiť si peňažné prostriedky na výživné, pretože spolu s matkou detí vlastní rodinný dom, ktorý je v súčasnosti neobývaný a obaja majú záujem ho predať. K tvrdeniu otca, že syn V. Q. nadobudol schopnosť sám sa živiť, pretože si zabezpečuje príjem brigádnickou činnosťou neprihliadal a nepovažoval ich za preukázané. Matka potvrdila, že syn V. v čase školských prázdnin chodieval na brigády, ďalej je však študentom a neukončil prípravu na budúce povolanie.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec a namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd mal sledovať komplex vecí potrebných na rozhodnutie, nebral však do úvahy jeho tvrdenia, bol tendenčný a zľahčoval veci. Protistrana neustále poukazovala na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody, za to čo urobil. V rámci svojho procesného útoku sa snažil poukázať na skutočnosti, ktoré mali reálne za následok, že nedisponuje finančnými prostriedkami a z objektívnych pomerov (strata zákazok, Covid-19, nástup do výkonu trestu) sa u neho zmenili okolnosti. Uviedol, že predmetné výživné ledva splácal už počas roka 2019 a požičiaval si naň. Situácia na konci roka 2019 ho však donútila, aby podal predmetný návrh. Súd však tieto skutočnosti do úvahy nezobral. Nie je pravdivý záver súdu, že svoju živnosť ukončil tesne predtým ako sa zúčastnil súdneho pojednávania vo februári 2020. Vo februári 2020 už bol tri mesiace bez práce, pretože žiadnu nenašiel a je normálne, že až po uplynutí tohto času sa rozhodol zrušiť živnosť. K zníženiu jeho príjmu došlo pre objektívne dôvody, nielen preto, že bol odsúdený. Aj keď bol odsúdený a nastúpil na výkon trestu, vzhľadom na spoločenskú situáciu si nemohol nájsť prácu. Je nesporné, že v dôsledku pandémie od marca do júna 2020 si prácu nemohol nikde nájsť, čo je zjavná zmena pomerov. V súvislosti so závermi okresného súdu, že finančné prostriedky môže získať predajom rodinného domu, ktorý vlastní s matkou detí, uviedol, že súd prvej inštancie nepochopil jeho argumentáciu alebo fakty úmyselne prekrúca. Nepoprel, že majú vo vlastníctve rodinný dom. Zároveň však preukázal, že matka neplatí úver, na splnenie ktorého je tento dom založený a ani nemá záujem podieľať sa na jeho platení. V konaní tiež predložil doklady, že má snahu predmetný dom predať, matka však tieto jeho snahy nezmyselne brzdí. Súd nebral do úvahy jeho argumenty, že nie jeho vinou, ale vinou matky detí sa tento dom nepredáva. Ďalej namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, pretože súd vôbec neidentifikoval zásadné body jeho argumentácie a ani sa s touto argumentáciou nezaoberal a nevysporiadal sa s ňou. Absolútne nebral do úvahy príjem, ktorý momentálne má a porušil tak ustanovenia Zákona o rodine. Okresný súd odignoroval rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo 148/2019, v zmysle ktorého každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôžu byť považované za pravidlo pre iné prípady. Neprihliadal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 30.04.1965 sp. zn. 4Cz/44/65, v zmysle ktorého v konaní začatom na návrh jedného z rodičov, ktorý sa domáha zníženia výživného, vzhľadom na zmenu pomerov, je súd povinný zaoberať sa vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu aj tým, či nenastala zmena pomerov odôvodňujúca novú úpravu pokiaľ ide o výchovu maloletých. Základom pre nové určenie výživného otca, ktorý je vo výkone trestu, je celkový príjem, ktorý otec dosahuje. Súd by z potenciality príjmu mal vychádzať len v prípade, ak je povinný vo väzbe, prípadne vo výkone trestu odňatia slobody len za trestný čin zanedbania povinnej výživy a nie v prípade iných trestných činov (ani v prípade trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby). To, že bol odsúdený za predmetný skutok nemôže automaticky znamenať, že v tomto prípade nemôže dôjsť k zníženiu výživného. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že mu zníži výživné na V.a zo sumy 140 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne počnúc mesiacom máj 2020, na M. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne počnúc mesiacom máj 2020 a na M. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne počnúc mesiacom máj 2020 s účinnosťou od 23.03.2020.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení z 03.08.2020 k odvolaniu otca navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca, ktoré bolo elektronicky doručené okresnému súdu 05.08.2020 navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že mimoriadna situácia v súvislosti s pandemiou bola na území SR vyhlásená až v mesiaci marec 2020, otec však deklaroval stratu na zárobku už v mesiaci november 2019. Ďalej uviedla, že rovnako aj ona, v súvislosti s pandemiou nepracovala a nemala príjem zo závislej činnosti, poberala len tzv. pandemické ošetrovné vo výške 9

eur denne. Otec si opakovane dobrovoľne neplnil vyživovaciú povinnosť, k jej plneniu pristúpil až na základe trestného rozsudku z 28.02.2019, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy. Napriek tomu otec prispieval na výživu maloletých nepravidelne a podľa svojho uváženia. Ďalej uviedla, že otec maloletých je vyučený v odbore murár. Práca v oblasti stavebníctva je všeobecne charakterizovaná nedostatkom kvalifikovaných pracovníkov. Otec teda mohol reagovať a zamestnať sa aj brigádnickou formou do dňa nástupu na výkon trestu odňatia slobody. Uviedla, že otec vlastným zavineným konaním si spôsobil nielen nástup do výkonu trestu odňatia slobody, ale aj prípadnú stratu na zárobku. Maloleté deti by za jeho konanie nemali byť sankcionované znížením výživného. Rovnako nie je možné takto prenášať vyživovaciú povinnosť na druhého rodiča - matku. Vyživovacia povinnosť je prvoradá povinnosť každého rodiča a tú si musí plniť aj na úkor svojich osobných potrieb. Pokiaľ ide o spoločný rodinný dom, matka uviedla, že túto nehnuteľnosť neužíva po dobu dlhšiu ako 5 rokov, kedy z dôvodu zabezpečenia ochrany života a zdravia seba a detí opustila spoločnú nehnuteľnosť a využíva ju výlučne otec. Poukázala na to, že opakovane deklarovala svoj záujem vysporiadať záväzok, úver viažuci sa k nehnuteľnosti. Otec maloletých detí neplniac si ani svoju zákonnú vyživovaciú povinnosť opakovane ju žiadal o úhradu nákladov za elektrickú energiu a vodu v tejto nehnuteľnosti, ktorú neužívala a užíval ju výlučne otec, ako aj úhradu nákladov na jej opravu, pričom opravy boli vyvolané spôsobom udržiavania a starostlivosti o nehnuteľnosť práve zo strany otca. Právny zástupca otca odmietol jej návrh na predaj nehnuteľnosti a odhad ceny nehnuteľnosti a k dohode medzi nimi nedošlo.

6. Otec v odvolacej replike z 12.10.2020 k vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka k podanému odvolaniu uviedol, že kolízny opatrovník si neplnil riadne svoje povinnosti. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nemá nové dôkazy, ktoré by odôvodňovali zmenu súdneho rozhodnutia avšak žiadne nové šetrenie v danej veci nevykonal. Pokiaľ išlo o vyjadrenie matky v súvislosti s jeho konaním týkajúcim sa predaja ich spoločných nehnuteľností uviedol, že počas výkonu trestu je predmetná nehnuteľnosť opustená a aj na pojednávaní tvrdil, že ju chce predať za účelom získania finančných prostriedkov na výplatu úveru, ktorým je predmetný dom založený a na výživné pre maloleté deti. Sám však túto nehnuteľnosť nemôže predať, ale musí tak robiť v súčinnosti s matkou. Komunikácia s ňou je však problematická a znemožňuje prípadný predaj tejto nehnuteľnosti. Opakovane poukázal na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde pracuje a čo zarobí posieľa deťom ako výživné. V tejto súvislosti navrhol, aby si súd vyžiadal potvrdenie ústavu na výkon trestu odňatia slobody o tejto skutočnosti. V ostatnom sa v celom rozsahu pridržiaval svojho podaného odvolania.

7. Ďalšie tvrdenia účastníkov konania vo fáze odvolacieho konania dané neboli.

8. Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania v celom rozsahu (§ 65 a § 66 CMP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Pri posudzovaní zmeny pomerov, ktorá má vplyv na zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine je nutné vychádzať zo skutočností ako na strane detí, tak i na strane rodičov. Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu svojich detí (§ 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine) je nutné získať úplné poznatky o zárobkovej schopnosti rodičov a skutočných príjmov; pokiaľ došlo k zmene zamestnania niektorého z rodičov, znamenajúcej pokles jeho zárobku, je treba zistiť i dôvody takejto zmeny. Rovnako je treba náležite zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť.

14. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že otec podal návrh na zníženie výživného, ktorý bol doručený okresnému súdu 27.03.2020. Ako jediný dôvod podania tohto návrhu uviedol, že je odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a jeho odsúdenie má vplyv na zmenu pomerov, pre ktorú nemôže platiť doteraz určené výživné. V doplnení návrhu na zníženie výživného z 11.05.2020 otec uviedol, že nemôže vycestovať za prácou na týždňovky, lebo čaká na nástup do výkonu trestu odňatia slobody, od konca roku 2019 nikde nepracuje, chcel ísť do zahraničia, no pre očakávaný výkon trestu tak urobiť nemôže, chcel si nájsť aj brigádu, no pre pandemickú situáciu tak urobiť nemohol.

15. Okresný súd v súvislosti s uvedenými tvrdeniami otca zistil, že tento bol rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 04.02.2020 vydaným v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 6T/120/2019 uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby a bol odsúdený na výkon trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Poškodenými týmto zločinom boli deti, ku ktorým sa otec domáha zníženia výživného a ich matka. Otec vo svojej výpovedi na pojednávaní pred okresným súdom 01.07.2020 uviedol, že pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody sa evidoval na úrade práce 21.04.2020, predtým pracoval ako živnostník a jeho príjem bol okolo 500 eur mesačne v hrubom. Ďalej uviedol, že matke pred nástupom na výkon trestu výživné platil, nezaplatil ho za 2 mesiace lebo nemohol ísť do práce, a to kvôli koronakríze a aj kvôli tomu, že očakával výzvu na nástup do výkonu trestu. K ukončeniu živnosti uviedol, že dňa 04.02.2020 išiel na súd a predpokladal, že ho odsúdia.

16. Otec v podanom odvolaní namietal, že okresný súd nesprávne posudzoval zmenu pomerov na jeho strane vo vzťahu k jeho nástupu na výkon trestu odňatia slobody. Poukazoval na to, že návrh na zníženie výživného podával z dôvodu, že už na konci roku 2019 nebol schopný platiť doteraz určené výživné. Tieto námietky otca vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce zo súdneho spisu, ktoré konštatoval aj súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nepovažoval odvolací súd za opodstatnené. Primárnym dôvodom, pre ktorý otec žiadal zníženie výživného bola skutočnosť, že nastupuje na výkon trestu odňatia slobody a nebude mať príjem. Tieto dôvody „rozšíril“ konštatovaním, že prácu stratil už pred koncom roku 2019. Okresný súd sa dôsledne aj týmto tvrdením zaoberal a v kontexte vykonaných dôkazov správne ustálil, že otec napriek nepriaznivej finančnej situácii v ňom tvrdenom období zrušil živnosť až 02.04.2020, keď sám uviedol, že išiel na súd a očakával, že bude odsúdený. Tvrdenia otca, že k takémuto okresným súdom vytykanému neskorému postupu pristúpil z dôvodu, že očakával či nedôjde k zmene situácie na trhu práce, nemožno uveriť. Práve časová súvislosť konania otca a jeho nástup do výkonu trestu odňatia slobody potvrdzuje správnosť záveru okresného súdu o tom, že práve pre odsúdenie a nástup do výkonu trestu otec robil kroky k ukončeniu svojej podnikateľskej činnosti, nie pre nepriaznivú pandemickú situáciu. Otec sa snaží argumentovať tým, že schopnosť platiť výživné v doteraz určenej výške stratil už od novembra 2019, kedy prestal pracovať. Úplne však opomína fakt, že na základe rozhodnutia v trestnom konaní bol uznaný za vinného zo zločinu týrania zverenej a blízkej osoby, ktorého sa dopustil na svojich deťoch a ich matke a pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody. Táto skutočnosť je príčinou, že od momentu nástupu do výkonu trestu odňatia slobody nemá príjem a je rozhodujúca pre posúdenie zmeny pomerov na strane otca od tohto momentu. Pokiaľ ide o obdobie pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, vzhľadom na vyjadrenia otca pred súdom prvej inštancie a skutočnosťami, ktoré tento zistil, odvolací súd dospel k záveru, že skutočne nebola preukázaná zákonná podmienka vyplývajúca z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, že došlo na strane otca k zmene pomerov objektívne bez jeho subjektívneho pričinenia, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného. Okrem toho odvolací súd zdôrazňuje, že síce konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, medzi ktoré sa zaraďuje aj konanie o výživnom možno začať aj bez návrhu, avšak v prípade podania návrhu, aj keď ním nie je súd viazaný, prihliada. Otec v odvolaní žiadal rozhodnúť o znížení jeho vyživovacej povinnosti od 27. marca 2020, t.j. od času podania jeho návrhu na zníženie výživného. Preto, je nevýznamné posudzovanie zmeny pomerov v období mesiaca november 2019, keď sám otec v podanom návrhu ako aj v rámci svojej výpovede poukazoval na to, že v období marca 2020 už sa nesnažil nájsť si brigádu, ani inú prácu, práve v súvislosti s tým, že predpokladal odsúdenie a výkon trestu odňatia slobody.

17. Pokiaľ otec namieta nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku, s touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku má všetky zákonné atribúty riadneho odôvodnenia vyplývajúce z ust. § 220 CSP. Ďalej otec namieta nesprávne právne posúdenie veci, pretože z princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody, možno vychádzať len v prípade, ak je vo výkone trestu pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 30.04.1965 sp. zn. 4Cz/44/65. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že za predchádzajúcej procesnej právnej úpravy zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30. júna 2016 Najvyšší súd SR vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti takmer nerozhodoval. V zmysle § 238 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku totiž platilo, že dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine, okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Civilné procesné predpisy, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, t.j. Civilný sporový poriadok a Civilný mimosporový poriadok už obdobné ustanovenia neobsahujú, rozhodnutia Najvyššieho súdu vydané za účinnosti novej právnej úpravy vo veciach upravených Zákonom o rodine možno preto v súčasnosti významnejšie prispievajú k zjednoteniu rozhodovania súdov Slovenskej republiky. V tejto súvislosti preto odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 236/2018, ktorý vysvetľuje podstatu princípu potenciality príjmu rodiča povinného platiť výživné na maloleté dieťa a tiež potrebu uplatnenia tohto princípu aj v prípade, že sa povinný rodič dopustí úmyselnej trestnej činnosti, ktorá má v konečnom dôsledku (vzhľadom na vzatie rodiča do väzby, následne odsúdenie a výkon trestu odňatia slobody) negatívny dopad na jeho zárobkové možnosti a v súvislosti s tým aj na jeho možnosti platiť výživné. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí konštatoval, že skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti (išlo o úmyselné násilné konania voči osobe oprávnenej na výživu), za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až k strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potencialných príjmov, tzn. príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Najvyšší súd konštatoval, že skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ust. § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medzi iným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ alebo mohol „zbaviť“ svojej vyživovacej povinnosti.

18. Právne závery okresného súdu, ktorý pri posúdení zmeny pomerov vychádzal z potenciality príjmu otca a neprihliadal na skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody považoval odvolací súd za správne, preto námietka otca týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia veci nebola opodstatnená.

19. Na základe uvedených záverov krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákone neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Žiaden z účastníkov návrh na náhradu trov konania nedal, iné zákonné dôvody pre priznanie nároku na náhradu trov konania na strane účastníkov odvolací súd nezistil, preto im ich náhradu nepriznal.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)